نفت و انرژی

تبیین نهایی سقف قیمت برق در بازار عمده‌فروشی

جزئیات چهار مؤلفه قیمت‌گذاری ابلاغ شد

معاونت برق و انرژی وزارت نیرو، ضوابط اعمال نرخ سوخت در سقف قیمت بازار عمده‌فروشی برق را برای سال جاری اعلام کرد.

به گزارش زمان به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو، بر اساس این تصمیم که از ابتدای اردیبهشت‌ماه تا پایان سال جاری اجرایی خواهد شد، قیمت سقف بازار برق بر پایه چهار مؤلفه اصلی محاسبه شده است که شامل قیمت تبدیل انرژی معادل ۳۵۸۰ ریال به ازای هر کیلووات‌ساعت، هزینه سوخت نیروگاهی ۷۴۵ ریال به ازای هر کیلووات‌ساعت (با فرض نرخ ۲۷۰۰ ریال برای هر واحد سوخت)، حق‌الزحمه کارگزاری شرکت مدیریت شبکه برق ایران معادل ۲۰ ریال به ازای هر کیلووات‌ساعت و نرخ آمادگی برابر با ۳۸۵ ریال به ازای هر کیلووات ظرفیت آماده در هر ساعت است.

این فرمول که با در نظر گرفتن نرخ‌های تبدیل انرژی، سوخت نیروگاهی و کارگزاری تدوین شده است، با هدف شفاف‌سازی قیمت‌ها، حمایت از تولیدکنندگان و تسهیل بهره‌برداری از شبکه برق در دوره اوج مصرف سال ۱۴۰۵ ابلاغ گردیده است.

با اجرای این ضوابط، تولیدکنندگان برق و شرکت مدیریت شبکه برق ایران امکان برنامه‌ریزی دقیق‌تری برای خرید و فروش برق و تأمین انرژی در بازار عمده‌فروشی خواهند داشت و حقوق کارگزاری شرکت مدیریت شبکه برق ایران نیز به صورت قانونی و شفاف پرداخت می‌شود.

این اقدام در راستای تحقق اهداف ابلاغیه‌های وزارت نیرو، افزایش شفافیت و کارایی بازار برق کشور و حمایت از تولیدکنندگان انرژی انجام شده و گامی مهم در بهبود مدیریت مصرف و قیمت‌گذاری در دوره اوج بار سال جاری محسوب می‌شود.

هدف‌گذاری ۱۱ هزار مگاواتی برای نیروگاه‌های تجدیدپذیر

با افزایش مصرف برق در دوره‌های نازرای شبکه، توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر به عنوان یکی از اصلی‌ترین راهکارهای کاهش فشار بر سیستم برق کشور دنبال می‌شود. بر اساس اعلام مسئولان، ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر ایران قرار است در آغاز تابستان ۱۴۰۵ به حدود ۷ هزار مگاوات برسد و تا پایان تابستان همان سال نیز از مرز ۱۱ هزار مگاوات عبور کند.

به گزارش زمان به نقل از ایسنا، مهمترین منبع درآمد و ثروت منطقه خاورمیانه در دهه‌های گذشته ذخایر نفت خام و گاز بوده است؛ اگرچه این حقیقت که دوران سوخت فسیلی به پایان خواهد رسید، مورد پذیرش گسترده واقع شده اما برخی از کارشناسان انتظار ندارند در کوتاه مدت تغییرات جدی صورت بگیرد.

با وجود وابستگی به صادرات سوختهای فسیلی، برخی از کشورها در منطقه به پتانسیل تجدیدپذیرها توجه کرده‌اند. بهره‌وری صورت گرفته در فرآیند تولید و اقتصاد ابعاد، هزینه‌های انرژی بادی و خورشیدی را به سطحی رسانده که در برخی از مناطق از سوختهای فسیلی ارزانتر شده اند. خاورمیانه به خصوص به دلیل شرایط اقلیمی مطلوب، ظرفیت عظیمی در این زمینه می‌تواند داشته باشد.

کشور ما با توجه به موقعیت ژئوپلیتیکی، گستردگی اقلیم و تمرکز شبکه برق، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر از سطح یک ضرورت محیط‌زیستی فراتر رفته و به راهبردی برای حفظ امنیت ملی تبدیل شده است؛ یکی از مهم‌ترین مزایای نیروگاه‌های تجدیدپذیر، کاهش وابستگی به شبکه‌های انتقال بلندمدت و سوخت فسیلی است؛ موضوعی که امکان تداوم تأمین برق برای مراکز حیاتی مانند بیمارستان‌ها، مراکز امدادی و نهادهای حساس را حتی در شرایط بحران فراهم می کند.

نیروگاه‌های تجدیدپذیر با ساختار غیرمتمرکز، پراکندگی جغرافیایی و قابلیت ادغام در سامانه‌های کوچک‌مقیاس محلی، سطحی از انعطاف‌پذیری و تاب‌آوری را فراهم می‌کنند که در برابر اختلالاتی مانند قطع خطوط انتقال، بلایای طبیعی یا حملات سایبری، امنیت انرژی را تضمین می‌کند.

پیش تر در برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده هدف‌گذاری شده بود که ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر تا پایان سال گذشته به ۵ هزار مگاوات برسد اما به دلیل تجاوز رژیم صهیونی و آمریکایی به خاک کشورمان محقق نشد؛ اما از سوی مسئولان اعلام شد که تلاش می شود تا پایان فروردین ماه این هدف محقق شود.

جعفر محمدنژاد سیگارودی- معاون سرمایه‌گذاری و توسعه سانیا- اخیرا در این زمینه توضیح داده است: براساس برنامه‌ریزی‌ها، هدف ما این است که ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور در آغاز تابستان سال ۱۴۰۵ به حدود ۷ هزار مگاوات برسد و در ادامه در انتهای تابستان این ظرفیت به ۱۱ هزار مگاوات افزایش یابد.

محمدنژاد سیگارودی با اشاره به چالش‌های تأمین برق در دوره اوج مصرف گفت: در فصل تابستان و همزمان با افزایش دما، حدود ۳۵ هزار مگاوات از بار شبکه برق کشور ناشی از استفاده از سامانه‌های سرمایشی است که همین موضوع فشار زیادی بر شبکه برق وارد می‌کند.

تورم بی سابقه عامل افزایش ۶۰درصدی مزد؛

ابلاغ نکردن مصوبه مزد تخلف است

عضو کارگری شورای عالی کار معتقد است اقدام وزیر کار به ابلاغ نکردن مصوبه حداقل دستمزد ۱۴۰۵ غیرقانونی است و وزیر کار باید توجه داشته باشد که عامل افزایش مزد ۶۰ درصدی، عملکرد مسئولان اقتصادی و تورم بی سابقه ۱۴۰۴ بوده است.

به گزارش زمان به نقل ازخبرآنلاین، افزایش حداقل دستمزد ۶۰ درصدی برای سال ۱۴۰۵ اتفاقی ویژه بود. هر چند تورم در سال گذشته هم رکوردهای مختلفی را شکست اما این میزان افزایش حداقل دستمزد، به جز در سال اول انقلاب، هیچ‌گاه تجربه نشده بود. شورای عالی کار در شرایطی که کشور زیر بمباران هوایی قرار داشت با برگزاری سه جلسه اضطراری و با اجماع میان نمایندگان دولت، کارفرما و کارگران، به افزایش مزد ۶۰ درصدی تن داد. با وجود این اتفاق کم سابقه اما وزارت کار هنوز حاضر به ابلاغ مصوبه شورای عالی کار نشده تا مشخص نباشد در نهایت کارگران در فروردین ماه با افزایش مصوب مزد مواجه می‌شوند یا خیر. این رویکرد دولت و به طور خاص وزارت کار موجب شده تا صدای اعتراضات فعالان کارگری بلند شود. از نظر فعالان کارگری معیشت تحت فشار اقداماتی چون شوک ارزی دی ماه به شدت تضعیف شده و دولت باید هر چه زودتر مصوبه شورای عالی کار را ابلاغ کنند. در این رابطه علی خدایی، عضو پیشین شورای عالی کار گفت: در مورد ابلاغ نشدن مصوبه حداقل دستمزد باید وزیر کار و معاونت روابط کار پاسخگو باشند چرا که اقدام آن‌ها توجیه ندارد و حتی به طور مشخص برخلاف قوانین موجود کشورمان است. به هر روی مصوبه مزدی ۱۴۰۵ به تصویب رسید و وزیر کار تنها مکلف است که آن را ابلاغ کند و ابلاغ نکردن مصوبه شورای عالی کار اقدامی غیرقانونی است. نماینده کارگری شورای عالی کار افزود: ما در روز ۲۴ اسفند ماه با یک اجماع بزر گ به این نتیجه رسیدیم که مزد امسال در مرحله اول ۶۰ درصد افزایش یابد. این تصمیم با حضور سه وزیر، نمایندگان کارفرما و کارگری شورای عالی کار در جلساتی با وضعیتی ویژه اتخاذ شده است. آقای میدری هم در مقام وزیر کار از این تصمیم استقبال کرد و در مصاحبه‌های گوناگون از جمله با تلویزیون هم از این تصمیم دفاع کرد.

خدایی توضیح داد: ناراحت کننده است که بیان اینکه شورای عالی کار تا شهریور ماه باید یک‌بار دیگر حداقل دستمزد را افزایش دهد هشدار داد: من فکر می‌کنم این اقدام وزارت کار ناشی از بزرگنمایی‌هایی است که برخی رسانه‌ها و محافل پس از تصویب افزایش ۶۰ درصدی حداقل دستمزد در پیش گرفتند و طوری وانمود کردند که گویی چه اتفاقی رخ داده است. در حالی که اگر ذره‌ای انصاف وجود داشته باشد، با این میزان افزایش قیمت ها و هزینه‌ها، کمترین کاری بود که می‌شد انجام داد و این را قانون هم به ما مکلف کرده است.

آخرین آمارهای مرکز آمار در حالی از تورم سالانه ۵۱ درصدی خبر داده که تورم نقطه‌ای بیش از ۷۰ درصد بوده و تورم خوراکی‌ها بیش از هر گروه دیگر کالایی محاسبه شده است. خدایی با اشاره به تورم کشور تاکید کرد: دردناک است که طوری بزرگنمایی کردند که انگار ما در یک وضعیت نرمال قرار داریم. وقتی تورم سالانه بیش از ۵۱ درصد است و وقتی تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها بیش از ۱۱۲ درصد است، برخی انتظار داشتن مزد ۲۰ درصد بالا برود. چنین چیزی نادیده گرفتن نجابت مردم و به خصوص طبقه کارگر ایران است که با وجود این همه فشار اقتصادی، شرایط خطیر کشور را درک می‌کنند و خویشتن‌داری به خرج می‌دهند. او افزود: نجابت مردم ایران و طبقه کارگر در روزهای خود آن‌ها هم با آن موافقت کردند. وی با بیان اینکه شورای عالی کار با شهریور ماه باید یک‌بار دیگر حداقل دستمزد را افزایش دهد هشدار داد: من فکر می‌کنم این اقدام وزارت کار ناشی از بزرگنمایی‌هایی است که برخی رسانه‌ها و محافل پس از تصویب افزایش ۶۰ درصدی حداقل دستمزد در پیش گرفتند و طوری وانمود کردند که گویی چه اتفاقی رخ داده است. در حالی که اگر ذره‌ای انصاف وجود داشته باشد، با این میزان افزایش قیمت ها و هزینه‌ها، کمترین کاری بود که می‌شد انجام داد و این را قانون هم به ما مکلف کرده است.

آخرین آمارهای مرکز آمار در حالی از تورم سالانه ۵۱ درصدی خبر داده که تورم نقطه‌ای بیش از ۷۰ درصد بوده و تورم خوراکی‌ها بیش از هر گروه دیگر کالایی محاسبه شده است. خدایی با اشاره به تورم کشور تاکید کرد: دردناک است که طوری بزرگنمایی کردند که انگار ما در یک وضعیت نرمال قرار داریم. وقتی تورم سالانه بیش از ۵۱ درصد است و وقتی تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها بیش از ۱۱۲ درصد است، برخی انتظار داشتن مزد ۲۰ درصد بالا برود. چنین چیزی نادیده گرفتن نجابت مردم و به خصوص طبقه کارگر ایران است که با وجود این همه فشار اقتصادی، شرایط خطیر کشور را درک می‌کنند و خویشتن‌داری به خرج می‌دهند. او افزود: نجابت مردم ایران و طبقه کارگر در روزهای جنگ هم نمایان شد که مردم از خریدهای هیجانی یا اقدامات خسارت‌بار و مشکل‌ساز خودداری کردند و با وجود همه نداری‌ها و کاستی‌ها دست به کارهایی نزدند که اداره کشور دشوارتر شود. نباید فراموش شود عامل افزایش ۶۰ درصدی مزد عملکرد اقتصادی بوده که تورمی بالا و کم سابقه را رقم زده است. ای کاش مسئولان تورم را کنترل می‌کردند و مانند میانگین جهانی تورم ایران هم ۵ درصد بود که در این صورت افزایش ۷ درصدی می‌توانست یک افزایش مفید و منطقی باشد. از نظر این فعال کارگری حتی افزایش ۶۰ درصدی مزد هم نتوانسته شکاف میان هزینه‌ها و درآمد را در میان طبقه کارگر کاهش دهد و کماکان هزینه‌ها در حال پیشی گرفتن از درآمدهای مردم هستند. خدایی افزود: مردم و کارگران ما آن‌قدر نجیب هستند که باز هم شرایط جنگی را درک می‌کنند و کشور خود را هم دوست دارند. ما نیز به عنوان فعال کارگری با توجه به وضعیت کشور تصمیم گرفتیم از دست زدن به اقداماتی که در شرایط عادی در دستور قرار می‌دادیم، خودداری کنیم و با درک این وضعیت به این اقدام وزارت کار معترضیم و از مسئولان می‌خواهیم هر چه سریع‌تر مصوبه مزدی را ابلاغ کنند. پرواضح است اگر شرایطی دیگر به کشورمان حاکم بود، ما نیز اقداماتی دیگر را در اعتراض به این موضوع در دستور می‌گذاشتیم.

بازگشایی بازار سهام مشروط به تکمیل افشای اطلاعات

رئیس بورس بر نقش کلیدی نهادهای مالی و معامله‌گران حرفه‌ای در مدیریت فضای روانی بازار، تاکید کرد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، حجت‌اله صیدی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، در نشست شرکت‌های تأمین سرمایه که به همت کانون نهادهای سرمایه‌گذاری و به میزبانی «تأمین سرمایه نوین» برگزار شد، با تأکید بر اهمیت رفتار فعالان بزرگ بازار گفت: عملکرد نهادهای مالی و شرکت‌های تأمین سرمایه، به دلیل ماهیت حرفه‌ای آن‌ها، در بازار ضریب می‌گیرد و اثرگذاری چندبرابری بر تصمیمات سایر سرمایه‌گذاران دارد. وی افزود: در شرایط فعلی، پرهیز از رفتارهای هیجانی و اتخاذ رویکردی مبتنی بر صبر و تحلیل، می‌تواند به حفظ آرامش بازار کمک کند، در حالی که رفتارهای شتاب‌زده ممکن است به تشدید نوسانات و افزایش فشار فروش منجر شود. صیدی با اشاره به تدوین بسته سیاست‌های حمایتی از بازار تصریح کرد: ورود منابع مالی به بازار بدون طراحی دقیق، ممکن است در کوتاه‌مدت اثرگذار باشد اما در ادامه می‌تواند شائبه‌هایی در خصوص نحوه توزیع منابع ایجاد کند، بنابراین ضروری است حمایت‌ها به‌گونه‌ای مدیریت شود که تعادل بازار حفظ شود. در ادامه، رئیس سازمان بورس به تشریح سناریوهای پیش‌روی بازار سرمایه پرداخت و گفت: سه سناریوی اصلی برای بازار متناسب با شرایط پیش روی کشور یعنی تداوم وضعیت فعلی، دستیابی به توافق و یا بازگشت تنش‌ها در نظر گرفته شده است. وی توضیح داد: در سناریوی نخست، یعنی ادامه وضعیت آتش‌بس موقت، بازار با بیشترین سطح عدم قطعیت مواجه است و تصمیم‌گیری برای فعالان اقتصادی دشوارتر خواهد بود. در سناریوی دوم، دستیابی به یک توافق مشخص می‌تواند چشم‌انداز نسبتاً باثباتی برای تحلیل و ارزش‌گذاری ایجاد کند. همچنین در صورت بازگشت تنش‌ها، محدودیت‌ها و شرایط خاص مجدداً بر بازار حاکم خواهد شد. صیدی با تأکید بر ضرورت بازگشایی بازار سهام در سریع‌ترین زمان ممکن اظهار کرد: تعطیلی بازار نه‌تنها مزیتی ندارد بلکه با گذشت زمان، چالش‌ها را افزایش می‌دهد. با این حال، بازگشایی بازار منوط به تحقق برخی الزامات از جمله افشای حداقلی اطلاعات توسط شرکت‌هاست. وی در ادامه افزود: شرکت‌ها باید اطلاعاتی در خصوص وضعیت تولید، فروش و تغییرات عملکرد خود—حتی به‌صورت حداقلی—ارائه دهند تا امکان تحلیل برای سرمایه‌گذاران فراهم شود. این در حالی است که برخی ناشران با وجود درخواست سازمان برای افشای اطلاعات، هنوز نتوانسته‌اند برآورد دقیقی از شرایط خود ارائه کنند. رئیس سازمان بورس با اشاره به ملاحظات امنیتی در افشای اطلاعات گفت: در شرایط خاص، لازم است میان شفافیت اطلاعاتی و ملاحظات امنیتی توازن برقرار شود تا از انتشار داده‌های حساس جلوگیری شود. وی همچنین درباره وضعیت شرکت‌های آسیب‌دیده بیان کرد: طی روزهای گذشته با برخی شرکت‌های آسیب‌دیده جلساتی داشتیم. اگرچه برخی بنگاه‌ها متحمل خساراتی شده‌اند، اما برنامه‌های بازسازی آغاز شده و در بسیاری موارد، تولید به‌صورت جزئی ادامه دارد. همچنین با اتخاذ برخی سیاست‌ها، امکان تأمین مواد اولیه از سایر منابع داخلی و خارجی فراهم شده است. صیدی تأکید کرد: تحلیل اثر این خسارات بر قیمت سهام، مستلزم انتشار اطلاعات دقیق و برنامه‌های عملیاتی شرکت‌هاست و بدون آن، برآوردهای دقیق امکان‌پذیر نخواهد بود. در پایان صیدی ابراز امیدواری کرد با تکمیل فرآیند افشا، اخذ مجوزهای لازم و همکاری ارکان بازار، زمینه بازگشایی بازار سهام در آینده نزدیک فراهم شود و بازار سرمایه بتواند نقش مؤثر خود را در تأمین مالی تولید و بازسازی ایفا کند.

۲۸۰۰ قلم کالای ضروری صنایع در اولویت قرار گرفت

قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش‌خصوصی استان تهران از بررسی معضلات و بحران‌های ناشی از جنگ در حوزه تجارت خبر داد تا فرایندهای ثبت سفارش و واردات کالاهای اساسی تسریع شود.

به گزارش زمان به نقل از اتاق بازرگانی ایران، هومن حاجی‌پور با اشاره به جلسه مشترکی که با حضور رئیس سازمان توسعه تجارت و همچنین محمدرضا غفراللهی، رئیس کمیسیون تسهیل و توسعه تجارت و احمدرضا فرشچیان، عضو هیات نمایندگان اتاق تهران و رئیس کمیسیون واردات اتاق ایران برگزار شده است، از ارائه ۱۰ پیشنهاد و راهکار برای تسریع در تامین کالا و دسترسی واحدهای تولیدی به مواد اولیه سخن گفت. وی با بیان اینکه «تسهیل در فرایندهای تجاری از طریق تعامل با نهادهای دولتی و از کانال شورای گفت‌وگوی دولت و بخش‌خصوصی در حال پیگیری است» توضیح داد: در جلسه با رئیس سازمان توسعه تجارت، موانع تجاری و چالش‌های واردات و صادرات بهویژه در شرایط کنونی که کشور یک جنگ ۴۰ روزه را پشت سر گذاشته است مورد بررسی قرار گرفت. به گفته حاجی پور، در این جلسه مقرر شد تا از فرآیندهای اداری غیرضرور کاسته شود و در برخی از سامانه‌ها بازنگری صورت پذیرد که مسئولیت برخی از این سامانه‌های تجاری برعهده سازمان توسعه تجارت، برخی در اختیار کارگروه ارزی بانک مرکزی است. حاجی پور با اشاره به اینکه در شرایط کنونی، لازم است مبدا، مقصد و گمرک ورودی در برخی موارد تغییر کنند و این موارد نیازمند ویرایش در سامانه هستند، افزود: طبق مذاکرات صورت گرفته با مدیران سازمان توسعه تجارت ، تصمیم بر آن شد تا در زمینه واردات کالاهای ضروری صنایع، مبدا، مقصد و گمرک ورودی بدون نیاز به تایید، انتظار سیستمی و بررسی بهینه‌سازی ارزی ویرایش شوند. به‌گفته قائم‌مقام شورای گفت‌وگوی دولت و بخش‌خصوصی استان تهران، ثبت سفارش‌های باقیمانده از سال ۱۴۰۴ واردکنندگان به‌ویژه برای آن‌هایی که در سال گذشته ترخیص درصدی داشته‌اند، از محدودیت‌های سهمیه‌بندی سیستمی و بهینه‌سازی ارزی معاف می‌شود. حاجی‌پور همچنین از تمدید ثبت سفارش‌ها تا تاریخ نهم خردادماه ۱۴۰۵ خبر داد و گفت: درخصوص ثبت سفارشاتی که در سال ۱۴۰۴ ترخیص ۹۰ درصدی داشته‌اند، تلاش شد تا با توجه به شرایط جنگی و مسائل پیرامون آن، ۱۰ درصد باقیمانده با ضمانت‌نامه ترخیص شوند. وی با بیان این‌که در وضعیت کنونی حق تقدم ثبت سفارش ۲ هزار و ۸۰۰ قلم کالای ضروری صنایع حذف می‌شود از افزودن مدت زمان انتظار در صف تخصیص ارز به مهلت اعتبار ثبت سفارش خبر داد. وی تاکید کرد: با توجه به ضرورت تامین کالا و افزایش صادرات در صورتی که واردکنندگان ۲ هزار و ۸۰۰ قلم کالای ضروری صنایع، از ارز حاصل از صادرات خود یا دیگران استفاده کرده باشند، از صف تخصیص ارز خارج می‌شوند. این مورد درخصوص ثبت سفارش‌هایی که سررسید آن‌ها گذشته نیز صدق می‌کند. حاجی‌پور در ادامه گفت: در عین حال مقرر شد که ۲ هزار و ۸۰۰ قلم کالای ضروری صنایع در صورت موجودی در گمرکات از صف ثبت سفارش خارج شود. همچنین چنانچه این کالاها از سهمیه سالانه برخوردار باشند،در صف ترخیص قرار گرفته و در غیر این صورت از محل واردات بدون انتقال ارز ترخیص شوند. وی به اهمیت تامین مواد اولیه واحدهای تولیدی اشاره کرد و گفت: بازنگری در سهمیه واحدهای تولیدی یکی دیگر از موضوعات مورد بحث در جلسه با رئیس سازمان توسعه تجارت بود. با توجه به آسیب وارده به برخی صنایع از جمله فولاد و پتروشیمی در جنگ اخیر، ضروری است مواد اولیه واحدهای تولیدی که پیش از این در کشور تولید می‌شدند از طریق واردات تامین شوند. بنابراین ضرورت دارد که در سهمیه واحدهای تولیدی بازنگری جدی صورت گرفته و این ملاحظه در تعیین نیاز ارزی واحدهای تولیدی در نظر گرفته شود.

نگاه روز

حمایت از بنگاه‌های متوسط برای بقا ضروری است

یک کارشناس اقتصادی هشدار داد اگر امروز حمایت‌های لازم انجام نشود و بر نرخ بیکاری افزوده شود، جبران آن در آینده پرهزینه‌تر و دشوارتر خواهد بود.

ارزیابی‌های مختلف از بحرانی شدن وضعیت اقتصادی جهان در پی حمله آمریکا و اسراییل به ایران خبر می‌دهند. حالا صندوق بین‌المللی پول هم پیش‌بینی خود نسبت به روند حاکم بر اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۶ دوباره تغییر داده و همزمان از نرخ رشد اقتصادی کاسته و بر تورم افزوده است. در این باره پیمان مولوی، در تحلیل گزارش صندوق بین‌المللی پول گفت: عددی که صندوق برای رشد امسال جهان اعلام کرده دو یا ۳.۴ درصد است که در سناریوهای مختلف ممکن است حاصل شوند. این رقم رشد گرچه کاهنده بوده و به وضوح نشاندهنده اخلال‌هایی در سطح جهانی است اما به معنای یک اتفاق به شدت غیرقابل باور دست‌بندی نمی‌شود. صندوق بین‌المللی پول در گزارشی هشدار داده که حمله آمریکا و اسراییل به ایران، به اقتصاد جهانی ضربه زده، به نحوی که از میزان رشد اقتصادی کاسته خواهد شد. در دو سناریوی مورد بررسی، حالت خوش‌بینانه به رشد ۳.۴ درصدی و در حالت بدبینانه رشد اقتصادی دو درصد به ثبت می‌رسد. او افزود: ما در ایران به حالتی می‌گوییم کاهش چشمگیر رشد اقتصادی که دو سه درصد از نرخ کاسته می‌شود اما در سطح بین‌المللی، میزان نوسانات به مراتب کمتر است و کاهش ۰.۲ درصد یا نیم درصد رشد، یک اتفاق حائز اهمیت محسوب می‌شود. باید توجه داشته باشیم که در بررسی مسائل این تفاوت زبان و ادراک را متوجه باشیم تا دچار برخی سوبرداشت‌ها نشویم. کارشناس اقتصادی درباره نقش جنگ اخیر بر اقتصاد جهانی گفت: اقتصادهای جهان در مقابل نوسانات قیمت نفت، شکننده هستند. البته منظورم این نیست که با هر نوسانی آن‌ها دچار فروپاشی و نابودی می‌شوند بلکه منظورم به هم ریختن مسیر اقتصادی کشورهای مختلف است. چین، ژاپن، کره جنوبی و کشورهای اروپایی بیش از دیگر کشورها از این افزایش قیمت‌ها متاثر می‌شوند. مولوی ادامه داد: افزایش قیمت نفت و گاز، به افزایش تورم می‌انجامد و این سبب می‌شود تا بانک‌های مرکزی مجبور به تغییر مسیر شوند. هنگامی‌که تورم بالا می‌رود بانک‌های مرکزی مهم مانند فدرال رزرو و بانک اروپا دیگر نمی‌توانند به مسیر قبلی خود که کاهش نرخ بهره بانکی بود ادامه دهند و حتی ممکن است مجبور به افزایش آن شوند. این امر موجب می‌شود سیگنالی معکوس به بازار سهام و کالا و سپس بازار اوراق می‌دهد؛ مانند ماشینی که داشته با یک سرعتی حرکت می‌کرده و حالا معکوس کشیده است. پیش از این بانک‌های مرکزی در پی این بودند که با کاهش نرخ بهره بانکی، کاری کنند شرکت‌ها فعالیت خود را بالا ببرند و بخشی از این نقدینگی هم به بازار سهام برود تا از این طریق رشد اقتصادی حاصل شود. حالا این مسیر دچار اخلال شده است. مولوی در مورد اثر جنگ بر کشورهای جنوبی خلیج فارس گفت: این کشورها، از نظر اقتصادی اهمیت دارند و حالا از آن رشد اقتصادی آن‌ها اثری باقی نمانده است. عربستان سعودی، امارات، کویت، قطر و بحرین هر کدام چشم‌اندازهایی برای خود ترسیم کرده بودند که به‌شدت تغییر کرده است. اکنون رتبه اعتباری این کشورها که پیش‌تر جزو بالاترین‌های جهان بود روندی کاهنده پیدا کرده و می‌رود که کمتر هم شود. در نتیجه جذب سرمایه در این کشورها رو به کاهش خواهد گذاشت. وی با اشاره به محاصره دریایی تنگه هرمز افزود: این مساله به همه طرف‌ها فشار می‌آورد اما سخت‌ترین فشار را احتمالا بر کشور چین خواهد گذاشت و به نحوی رشد اقتصادی آن کشور که بزرگترین رقیب آمریکا هست را کاهش می‌دهد. به ویژه تداوم این محاصره دریایی می‌تواند به شکلی در چندان اقتصاد جهان و کشورهای منطقه را تحت تاثیر قرار دهد. صندوق بین‌المللی پول در پیش‌بینی تورم ۲۰۲۶ دو سناریوی شدید و بدبینانه را مورد بررسی قرار داد که براساس آن، تورم در شدیدترین حالت به ۶ درصد و در حالت بدبینانه ۴.۴ درصد در میانگین جهانی به ثبت خواهد رسید. مولوی تاکید کرد: هر چه جنگ طولانی‌تر شود شدت اثر آن بر روند تورم و رشد اقتصادی بیشتر و منفی‌تر خواهد بود. به این جهت می‌توانم بگویم که همزمان با کاهش رشد اقتصادی، نرخ تورم هم تا حدی بالا خواهد رفت. افزایش قیمت نفت و گاز در مجموع به تورم بیشتر منجر می‌شود و به نظر می‌رسد سناریوهای صندوق بین‌المللی پول نسبتا دقیق باشند. این تحلیل گر هشدار داد اثر جنگ بر اقتصاد ایران هم به رشد تورم دامن می‌زند. آخرین گزارش تورمی مرکز آمار نشان می‌دهد تورم سالانه در پایان سال گذشته به بیش از ۵۰ درصد رسیده و نرخ تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها هم بیش از ۱۱۲ درصد بوده است. این در حالی است که انتظار می‌رود با توجه به شرایط جنگی در ادامه باز هم تورم به روند افزایشی خود ادامه دهد. مولوی توضیح داد: از سال ۹۰ تا به امروز روند تشکیل سرمایه ثابت در کشور ما منفی بوده و به نوعی اقتصاد ما دچار استهلاک شده است. از سوی دیگر آخرین گزارش‌های رسمی از رشد ۴۱ درصدی نقدینگی خبر می‌دهد و رشد اقتصادی هم در حدود صفر درصد است. این شاخص‌ها چشم‌انداز روشنی را برای ما ترسیم نمی‌کنند و از دشواری ادامه سال ۱۴۰۵ حکایت می‌کند. او ادامه داد: با این وصف فکر می‌کنم ما با یک افزایش در کانال تورمی مواجه شویم، که به خودی خود بیانگر تشدید چشم‌گیر افزایش قیمت‌ها خواهد بود و نشاندهنده چشم‌اندازی نه چندان جالب است. در عین حال صنایع ما هم آسیب‌های زیادی دیده‌اند که در ادامه کار بازسازی را دچار مشکل خواهد کرد و حتی به رشد چشمگیر نرخ بیکاری هم منجر می‌شود.

او گفت: بنگاه‌های کوچک و متوسط که به بخش خدمات مرتبط هستند از این وضعیت صدمه زیادی ببینند. فراموش نکنیم بخش بزرگی از مشاغل کشور ما در همین بنگاه‌ها تامین می‌شوند و آن‌ها اصولا اولین قربانی هر نوسانی هستند. من فکر می‌کنم وقتی رشد نقدینگی به بیش از ۴۱ درصد رسیده، دیگر دولت نباید خساست به خرج دهد و مانند زمان کرونا از این دسته کسب و کارها حمایت کند. هر نیروی کاری که بیکار می‌شود، بعدا با دشواری‌ها و هزینه‌های بیشتر می‌تواند دوباره به سر کار برگردد.منبع: خبرآنلاین.

Alborz.payam@gmail.com